

Холодняк В.С.

студентка Херсонського державного університету

Науковий керівник: Ковальов В.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та підприємництва Херсонський державний університет

АУДИТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Важливою умовою діяльності суб'єктів господарювання вважаються є основні засоби. Їх структура визначає вид діяльності та виробнича потужність суб'єкта господарювання.

На думку Агрес О. Г., «Основні засоби є засобами праці у формі матеріальних активів, які утримує підприємство для того, щоб використати під час виробничого процесу або, здійснюючи адміністративні чи соціально-культурні функції, протягом терміну, який становить більше одного року, не змінюючи своїх форм та розмірів, вартість яких не менше, ніж законодавчо встановлений розмір, а також поступово переноситься за фізичним спрацюванням та (або) моральним старінням вартості готової продукції шляхом проведення амортизаційних відрахувань» [1, с. 7].

Бабіч В. стверджує, що «основні засоби є частиною майна, яку використовують як засоби праці, займаючись виробництвом продукції, виконанням робіт, наданням послуг або управлінням організацією протягом того періоду, який перевищує один рік, або звичайний операційний цикл, якщо він перевищує один рік» [2, с. 11].

Баб'як Н. Д. вважає, що «основні засоби є засобами праці, що є матеріально-речовими елементами, грошове вираження яких – основні виробничі і невиробничі фонди [3, с. 178].

Домбровська Н. Р. наголошує на тому, що «Основні засоби є матеріальними активами підприємства будь-якої форми власності, які неодноразово здійснюються у виробництві, як вплив на предмети праці та їх перетворення на продукти придатні до споживання» [5, с. 342].

Гарантія ефективності управління переважно залежить від раціональної організації контролю, тому що управлінські рішення приймаються в умовах невизначеності, зміни потенціалу економічного розвитку підприємства, дестабілізуючих факторів і ризику.

На відміну від бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, які здійснюють на підприємстві його працівники, (зовнішній) аудит – це контрольна діяльність, яка здійснюється на підприємстві незалежними суб'єктами господарювання – аудиторами.

Радіонова Н.Й. вказує на те, що «аудиту основних засобів належить важлива місія серед загального аудиту підприємства, саме тому за деякий час до того, як починати проводити аудит основних засобів, потрібно сформулювати мету перевірки» [7, с. 101].

Аудит основних засобів – невід'ємна частина загального аудиту підприємства, так як основні засоби, зазвичай, займають більшу частку серед майна підприємства, аніж інші необоротні активи. Тож аудитором при проведенні аудиторської перевірки основних засобів може бути витрачена велика кількість часу для того, щоб отримати інформацію про основні засоби.

Перед проведенням аудиту основних засобів формується мета та завдань перевірки.

Основними етапами аудиту основних засобів є: підготовчий етап, аудит наявності основних засобів, документально-аналітична перевірка надходження, використання (руху), відтворення, реалізації та вибуття основних засобів, перевірка достовірності даних про основні засоби, що відображені у звітності, завершальний етап, підсумковий етап [4, с. 5].

Під час перевірки основних засобів аудитор може знайти деякі відхилення від законів, найтипівішими є такі: не своєчасне оприбуткування основних засобів; не закріплення за матеріально відповідальними особами; модернізація відображається у вигляді ремонту; відсутність документів, що підтверджує переоцінку основних засобів; не оприбутковані матеріальні ресурси при ліквідації основних засобів та інше [6, с. 290].

Неточність та порушення, виявлені під час перевірки, зазначаються аудитором в робочих документах.

За загальним планом аудиту, для забезпечення належної роботи, аудитором розробляється та документується програма аудиту, яка повинна деталізувати пункти плану.

У зв'язку з тим, що основні засоби впливають на результати діяльності суб'єкта господарювання, то контроль повинен бути точним, повним, достовірним і відповідати чинному законодавству.

У наш час аудит як вид контролю є важливим і виправданим, оскільки наявність достовірної інформації є умовою успішної роботи промислових підприємств. Аудит операцій з основними засобами є елементом аудиту активів підприємства і слугує вчасному знаходженню помилок і шахрайств, підвищенню ефективності використання основних засобів і гарантом належної якості ведення обліку.

Список використаних джерел

1. Агрес О. Г. Економічна ефективність використання основних засобів сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к. е. н.: спец. 08.00.04 / НАН України / О.Г. Агрес. Л., 2013. 20 с.

2. Бабіч В. Витрати на ремонт та поліпшення основних засобів: обліковий і податковий аспекти. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2012. № 8. С. 10-13.

3. Бабяк Н. Д. Амортизаційні відрахування як фінансове джерело відтворення основних засобів підприємств. *Вісник Сумськ. держ. ун-ту. Серія «Економіка»*. 2005. № 10 (82). С. 177-185.

4. Бутинець Т.А. Основні засоби: точка зору економіста. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2012. № 2(23). С. 22-36.

5. Домбровська Н. Р. Економічна сутність основних засобів та їх класифікація. *Економічні науки*. 2012. № 9 (1). С. 340-349.

6. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Організація і методика аудиту: навчально-методичний посібн. З.: ЗДІА, 2015. 190 с.

7. Радіонова Н. Й., Бунда О. М. Удосконалення методології аудиту основних засобів. *Регіональна бізнес-економіка та управління*. 2015. № 3 (47). С. 100-111.